

A pálya szélén

2016 március 14. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ez az írás, látszólagos személytelensége ellenére személyes, s?t meghatott felhangokkal fog kiegészülni. A fociról nem lehet teljesen személytelenül írni, beszélni.
Hagyjuk, felejtsük el a száraz „hegyiivános" szakmázást, a nagyív? kijelentéseket a magyar klubfutball katasztrofális helyzetér?l. „Ami van" az köztudott, mert a közérzetünk, s?t a történelmünk része. Aki még nem vesztette el a kapcsolatot a valósággal és jár még a „jobb", szigorúan fémpultos, kültelki talponállókba, az tudja, hogy mir?l beszélek.
Egy ideje megszállottan figyelem az angol, skót és ír alacsonyabb osztályok „pontvadászatait", (olyan csapatok meccseit, mint a *Stockport County*, *Derry City*, *Queens Park Rangers* stb.). Döbbenetes élmény számomra, hogy **ezek a csapatok átlag néz?száma magasan meghaladja a legtöbb els? vonalban szerepl? magyar csapat néz?számát** (pl.: *Bristol Rovers* vs *Alfreton* angol ötödosztályú bajnokin 11,085, a *Bristol* play-off dönt?jében pedig, a *Wembley*ben 47,029 fizet? néz? volt jelen) holott többnyire szurkolói támogatásokból, lelkes vállalkozók pénzéb?l m?ködnek.

A meccseik színvonala pedig némileg az „embéegy" alatt van, tehát nem a „jó foci miatt járnak ki".

Ezekben a félprofi, amat?r csapatokban is érvényesül s?t, **itt a nagycsapatok árnyékában érvényesül igazán a futball kulturális beágyazottsága, tisztasága, a szurkolók patrióta fanatizmusa, hite**. Viszonyításként: az ország legrangosabb nem professzionális futballmérk?zésén, az amat?r kupa dönt?jén, a Groupama Arénaban megközelít?leg 130 néz? volt jelen. A szigetországban a „*Support your local team!*" nem üres lózung.

Magyarként, mi ebb?l a tanulság? Az, hogy **a meccsre ki kell menni, még akkor is, ha a csapat pocsékul játszik, még akkor is, ha a csapat egy tucat falábú idiótából, taplóból áll.** A „színvonal", a „gyenge, nézhetetlen játék" nem érv. És még az sem valódi probléma, hogy a klubcsapatainkban nem játszik a „*három senor*"-hoz mérhet? focizseni. A baj az, hogy a hatvanas évekt?l hallgatólagos politikai akarattal ellehetetlenítették a labdarúgás professzionális közegét. Következmény: a futballkultúra, az iparági szegmens a 80'-as évek elejére szinte teljesen felszámolta önmagát, a végletekig igénytelen lett. Ennek az igénytelenségnek az egyik jele (volt) a stadionjaink állapota. Illetve az az állapot, ahol hagyták lezülleni azokat.

Az ország zártsága, a pénztelenség, a válogatott „sikertelenségei" miatti ellenszenv, stb. kezelhet? vagy múló probléma, de az, hogy „*fák n?ttek a lelátón.*", az nem.

Miközben a futball világszerte piaci jelent?ség?, szórakoztatóipari résztvev?vé vált, **a „magyar", központosított, államilag kontrollált, finanszírozott, nem piaci alapú áporodott leveg?j? rendszerének és a szocialista barakk igénytelenségének esett áldozatául.** A nagy múltú egyesületek (*MTK*, *FTC*, *Kispest*, *Újpest, Vasas*) zsugorodni kezdtek. A legrosszabbkor egy eltusolt, következmények nélkül maradt bundabotrány közepén ért minket a rendszerváltás is. De addigra már nem volt divat szeretni a focit. Szomorú történet.

A közeget, az identitást újra meg kell teremteni, ha más nem teszi, akkor nekünk identitással még rendelkez? szurkolóknak kell.

Nem lesz könny?, mivel nincsenek zászlótartó h?sök. Illetve, akik még maradtak, azok lassan kikopnak, hiányoznak a hazai labdarúgás szürke eminenciásai (*Kanta József, Sz?cs Lajos*), igahúzói, málhásai, ravasz spílerei. A *Gera*-féle alázatos grundzsenik pedig végleg anakronisztikus jelenséggé váltak. Maradtak a *Kabát Péter, Varga Roland („VR7"), Busai Attila*-féle „újlegendák", akik leginkább a kontroll nélküli suttyóproliságukkal tarolnak az égetni valóan szemét *Nemzeti Sport* hasábjain. *Kabát*ról elmondható, hogy **egy emberként is sokat tett, a magyar labdarúgás kultúrájának földbe állításáért,** amikor nagy pofával, vihogva adta el? élete legnagyobb pillanatát – elborult aggyal lerúgta *Beckham*et egy az *Ancelotti*-féle Milan ellen lejátszott ligaválogatott meccsen. Egyéb sportemberi bebaszásait, idegbeteg ?rjöngéseit felesleges is szóba hozni.

Persze nem *Kabát* az egyetlen, ?szinte, büszke nyomasztó proli, az ótvaros provincializmus nev? jelenség mintapéldánya, csak ? az, akit úgy foglalkoztatnak csapatról csapatra, ahogy a lejárt szavatosságú politikusok utógondozója az Európai Parlament lett.

Nincsenek plasztikusan megjelen? példaképek. Böde „zsírosdeszkázása" inkább frusztrált suttyóság, mint h?stett, d**e Bödéb?l az EB-n akár még lehet igazi h?s, példakép is**. Elt?ntek a legendák, az anekdoták. Ilyenek pl.: „*Az*

MTK a húszas évek elején egy bécsi tornán vett részt, és 2-2-re állt a dönt?ben az Amateure-rel, az Austria el?djével. Két perc volt hátra, amikor úgy 20 méterre az osztrákok kapujától szabadrúgást ítélt a bíró az MTK javára. Schaffer letette a labdát és kikiabált Braunnak a jobbszélre: – Csibi, szaladj a serlegért! Aztán egy hatalmas gólt rúgott a jobb fels?be." Hát nem zseniális?

A futballkultúra, (v.) a futball kultúrája, az identitás hiánya, amir?l minden „szakíró" ír, beszél, nem fog csak az MLSZ „nagyágyúin", egykori edz?in, pénzemberein keresztül megszületni. A könnyített *EB*-re való csodával határos kijutásunk sem fogja a közösséget, a szurkolókat visszacsábítani a magyar klubfocihoz. **Mert a válogatott irányába megjelen? figyelem csak valamiféle egykori, szocialista-szocializáció maradványa.** Civilizált világban sosem a válogatott a *„csapat, amiért a szívünk dobog"*, arra csak a liga-szünetekben mennek ki, mivel imádott klubjuk nem játszik.

Lehet a végtelenségig károgni, stadionpénzezni, lélegeztet?gépezni, nyafogni, puklizni azon, hogy Palpatine a vippáholyban szotyizik az egész felcsúti gittegylettel, ett?l még nem lesz változás, ez „csak" politikai pótcselekvés. **De azoknak is hiányozna a foci, ha teljesen megsz?nne Magyarországon, akik most megszállottan gy?lölik, megvetik.** Elég idegesít? olvasni, a hetente megjelen? tényfeltáró, leleplez? jelentéseket a libnyafmédiában, hogy „Újabb negatív néz?rekord d?lt meg", „Bukás a magyar foci", „A magyar foci nem kell senkinek" stb., ami persze számszer?en megállja a helyét, de ma leginkább ellenzéki, politikai tettnek számít a magyar foci folyamatos basztatása, ami még Kádártól, Biszkutól ered és Hofi, majd a Saskabaré közvetítésével landolt a kortás magyar baloldalnál.

Sajnálom azokat, akik minden NBIII.-as labdazsongl?r láttán kénytelenek náciorbánról vizionálni.

Apropó NBIII., friss hír a Nyugati csoport, „derbijér?l": A *Csepel* (az egykori 59'-es bajnok, ahol a mágikus *Jakubek 'Jávor' Pál* volt az edz?) és a *Ferencváros II.* vasárnapi meccsére, már magyar szinten hatalmas számú 6000 jegy kelt el. Bár, **sajnos ebben az esetben sem pusztán a fociról,** vagy sajátos „alsóházi" derbir?l van szó, hanem a *Ferencváros* „bels? ügyeir?l", azaz a *GA*-n kívül rekedt szurkolói tömegek protestjér?l a vezet?séggel szemben.

Személyes élményeket ígértem. A kép a következ?. Öregapám és én. Állunk egy egykori ipar- és bányaváros peremén, *„(…) körülöttük a pálya csöndje. Egy f?csomó, gyufaskatulya, villamosjegy. Már nem is f?csomó volt, hanem valami bozót. Majd megint összezsugorodott. A letarolt, kiégett föld túlsó felér?l integetett valaki. „Mit integet? Miért nem állnak fel a csapatok középkezdésre? Gól volt. Támadni kell.*" A sípszó után némán indulunk haza. Kikapott a csapat. A grószfater, egy vidéki kiscsapat edz?je volt, klasszikus, régivágású amat?r. Büszke vagyok rá. Szabómesterb?l, vasbetonszerel?b?l lett „kiváló munkás", „pártharcos", aki kés?bb edz?i diplomát szerzett, **munka mellett pedig csak a focinak, a „zsugának" élt.** Legtöbbször, anekdotaként emlegetett bravúrja az ún. „*plfugerkötény*" volt, alacsony termetével úgy adott az ellenfeleinek köténYt, hogy átsuhant lábaik között. *Mándy* „tollához" méltó figura volt. Az *?* jellegzetes mondata, hogy: „*Fiam, a focihoz hit kell*". Törzsi hit, olyan hit, katarzis, amit csak a vallásokban, a m?vészetben lehet megélni. A „közösség", mint a leghíresebb magyar mosodás *Minarik Ede* személyes ábrándja. Mert, igen: „*Kell egy csapat!*" A csodákban való vak hit. Bonyolult mágia. Áhítat, aminek ugyanúgy helye van a külvárosok szétmálló, kopott széksorain, mint a „*Nou Camp*" lelátóin. „*A mérk?zést kell nézni, semmi mást, csak a mérk?zést!*" – írja *Mándy*. Ez a mágia nem csak a csillogó stadionok, szaudi befektet?k, a világsztárok kiváltsága. „*Az más kávéház.*"

Az öregt?l hallottam el?ször ***Verebes Józsefr*?l is, aki a nyolcvanas évek egyetlen magyar futballinnovátora volt, s?t tehetségét a nagyfater *Arrigo Sacchi*hoz mérte.** „*Ha a Verebes nem ide születik…*" ismer?s szófordulatok, ugye? *Verebes* tényleg zseni volt, a kies?jelölt, bundákkal bennmaradó „*Rába ETO*"-ból csinált bajnokesélyest, majd bajnokcsapatot, gyakorlatilag „középszer?", helyi köt?dés? játékosokkal (néhány kivételt?l eltekintve).

Ennek a *Verebes*-csapatnak a játéka megtöltötte az *ETO* stadionját. Szokványos volt a 10.000 feletti néz?szám, de a Fradi elleni derbiken el?fordult 30.000 néz? is.

Mit?l? Attól, hogy a **csóka volt már akkor is a nem a beszari, sunyi megélhetési edz?k népes táborát er?sítette.** Er?teljes, szenvedélyes egyéniség (nem a *Pintér Attila*i értelemben), s?t egyéniségeket teremt? tehetség volt. ? is elt?nt a magyar foci emészt?gödrében, „*Dottore*" és gengszterbandája (*egyébként a Mezei, Mészöly stb. – féle bennfentesség kiirtandó*) s**zisztematikusan megkérd?jelezte, befeketítette, ellehetetlenítette**

***Verebes* zsenijét.** Klasszikus „karaktergyilkosság” áldozata lett. Sokat vesztettünk vele is. Hol van most, kinek hiányzik az az intuitív tudás, tapasztalat, amit *Verebes* a semmib?l, spíler cigánygyerekként megteremtett?

Olyan vak hit volt *Verebes*ben, ami ma szinte teljesen hiányzik a magyar lelátókról, a közéletb?l, az emberekb?l. **Csak a mindkét irányba ható maró cinizmus, nihil van.** Nincs még egy dolog, ami többet ártana a focinak, mint ez az állapot. Miközben magyar szintem soha nem látott összegek áramlanak a klubokhoz, akadémiákhoz a legtöbb magyar csapat egyfajta „pszeudófocit” m?vel. Olyan focit, ami egyébként azért nézhetetlen, mert zsigerileg stílusidegen attól, amit a magyar drukker elvár, ami számára identitást adhat.

Azért, mert gyáva és kishit?.

Néz?k nélküli formális profizmus a belátható legalacsonyabb színvonalon, hiszen nincsen kiért „harcolni”, nincsen kinek „varázsolni”, csak várni a következ? havi utalást, az anyagilag jobb ajánlatot egy felfutó kirakatbajnokságba. Úgy tenni, mintha lenne focink. **A legtöbbeknek a „magyar foci”, már évtizedek óta nem ügy, csak visszaigazolása általános, jellemz?en kelet-európai kudarcainknak, rossz közérzetünknek, a magyar „*malaise*-nek”**. Lényegében feleslegessé vált, funkciótalanná. Ahogyan a „srácok” sikertelenségében, a m?szak után sörözget? melós is visszaigazolva látja életének elszalasztott lehet?ségeit.

A múlt sikereinek megtagadása a másik jele a gyökértelenségnek. „A *Benéék* (*Puskásék*, *Csikarék* stb.) idejében négyszögletes volt a labda.” Na, **ez a szöveg is csak nálunk él meg.** Az olaszok büszkék *Meazza*-ra, *Luigi Riva*-ra stb., s?t az olaszok büszkék *Weisz Árpádra*, *Viola Józsefre, Feldmann Gyulára*. Helyettünk is. Pedig ezzel a hagyományainkat, a „feltámadásunk” lehet?ségét tagadjuk meg.

A magyar foci története, egy trónfosztás története. A foci a magyar történelem része, jobban, mint más „kulturális jelleg?” siker (v.) kudarc, pl. az 54’-es berni dönt?, ami az egyik legnagyobb magyar kudarc („*Bern többet ért volna ezer Oscarnál”*). Hányszor hallottam a kocsmában kártyázó öregekt?l, hogy: „*Meglátod, ezek sírba viszik a titkot…*”. Már nem érdekel a melankólia, a levertség, a „*Sátántangót*” idéz? agónia, ami a pálya szélén, az üres lelátókon fogad, mert egy biztos, hogy a **meccsre ki kell menni**.

www.tutiblog.com

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló